

Hans Petter (Koninklijk Theater Carré): "Je kunt het vak niet op school leren"

Als je als beginnend theatertechnicus uitgerekend mag beginnen bij Carré, dan kun je wel stellen dat je met je neus in de boter valt. Het gebeurde Hans Petter in 1976. Een goede 32 jaar later is hij als Hoofd Theater Techniek nog steeds verbonden aan wat door velen wordt gezien als het 'theater der theaters' in Nederland. "Eén van de mooiste dingen in het vak? Een compleet lege vloer, een uur na een voorstelling."

We schrijven 1976. In de krant stond een advertentie waarin viel te lezen dat Joop van den Ende op zoek was naar een inspicieënt. "Ik wist eigenlijk niet eens wat het was, maar omdat ik de theater-

wereld interessant vond, leek het me wel wat", vertelt Petter. Het was in de tijd waarin de André van Duin revues op volle kracht draaiden en daar mocht Petter uiteindelijk gaan beginnen. "Ik kwam

hier in het achtergebouw en daar zat Joop van den Ende in zo'n heel klein kantoor. 'Ben je sterk?', was zijn eerste vraag toen ik binnenkwam. Ik mocht toen een avondje proefdraaien bij Van Duin, maar kwam daarbij Bob Kuijper tegen – toenmalig Hoofd Techniek van Carré. Hij bleek ook mensen nodig te hebben en vroeg of ik bij Carré wilde komen werken. Van Duin heb ik toen maar laten schieten, want om meteen bij Carré te mogen beginnen, dat was toch wel een droom."

Familie

Het was volgens Petter zo'n beetje de enige manier om in die tijd binnen te komen bij een organisatie als Carré. "In die tijd had je geen personeelsadvertenties van Carré ofzo. Het ging eigenlijk allemaal

via via en je moest dus ook wat geluk hebben om binnen te komen." Uiteraard was dat ook kenmerkend voor de sfeer in het theater. "Het was in die tijd echt een soort familie", vertelt Petter daarover. "Van de andere kant was dat soms ook wel het moeilijke. Een middenweg was er namelijk niet, je paste wel of niet in zo'n groep." Wanneer Petter terugkijkt op die begintijd, rept hij over een uniek gebeuren: "Vooral in het oude gebouw. Je had de stallen beneden en had bijvoorbeeld ook de opslag voor Toon Hermans en Snip en Snap. Er heerste echt een theatermuseum-achtige sfeer." Door de jaren heen is Hans Petter uiteraard gegroeid in zijn vak. Tien jaar geleden ging het toenmalige Hoofd Techniek bij Carré weg en kwam Machiel Lievaart in die rol terecht. "Hij heeft me toen gevraagd om in vaste dienst te komen. Dat heb ik opgepakt en vervolgens ben ik de afdeling 'Geluid' gaan runnen", vertelt Petter.

Overgangsfase

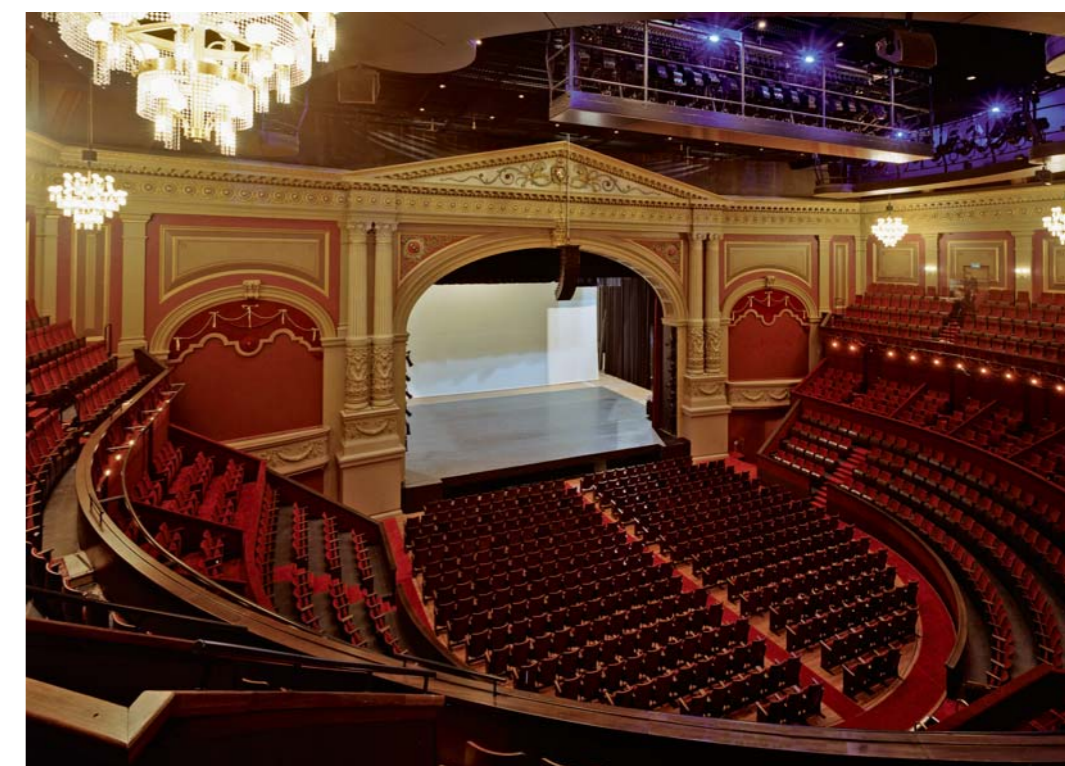
In 2004 werd Carré – en dan met name het voor-gebouw – flink onder handen genomen. Er werd ook op technisch gebied een flinke slag geslagen. "Een behoorlijke groep van de jongens die hier toen werkten is toen in de WW gegaan met terugkomstgarantie. De toenmalige Hoofd Techniek heeft de renovatie begeleid. Nu hebben we hier een vaste ploeg van twaalf technici en daarnaast huren we uiteraard vaak nog mensen in", zegt Petter. 'Techniek' werd overigens behoorlijk veel betrokken bij de verbouwing. Dat klinkt logisch, maar soms gebeurt het toch anders. Petter: "In mijn ogen moet dat ook wel. Architecten kunnen nog zo mooie plannen bedenken, maar het wel uitvoerbaar en werkbaar zijn. Ik denk dat het in Carré goed is gelukt - het heeft zijn unieke sfeer behouden. Het mooiste aan het hele traject was de overgangsfase. De grove bouwplaat die dan nog binnen aan de gang is, snapt natuurlijk niets van theater. Ik kreeg de opdracht om de eerste voorstelling te doen. Dat was een heel aparte ervaring. Aan de ene kant staan ze met breekhamers en dergelijke dingen in te passen en aan de andere kant probeer je mensen te laten belichten. Het was een ramp, maar langzaam maar zeker zag je dat het theater het over ging nemen. Dat traject, vanuit een bouwput naar een voorstelling toewerken, was erg mooi om mee te maken."

'Zaaldekkend, that's it'

Petter is tevreden met de faciliteiten in Carré. "Maar we zijn nog steeds het nodige aan het veranderen, dat gaat altijd door. Als je nu ook weer

"Je hebt het of je hebt het niet, noem het een combinatie van talent en passie"

kijkt naar wat er ten opzichte van vorig jaar allemaal is veranderd. Je bent altijd aan het zoeken

naar verbeteringen." Ontwikkelingen gaan sneller dan ooit tevoren. Hoe moeilijk is het dan om up-to-date te blijven? "Dat heeft voor een groot deel ook met ervaring te maken", vindt Petter. "Je weet wanneer je iets moet aanschaffen en wanneer niet. Vroeger had je bijvoorbeeld een lichtcabine. Die hebben we nu niet meer, omdat elke productie die hier binnenkomt toch met een eigen lichttafel-tje wil werken. Dan heeft het dus ook geen zin om hier zoiets neer te zetten, aangezien het dan stof staat te happen in een hoek. We hebben zelf een kleine basis qua licht en geluid – een zaaldekkend geluidssysteem, that's it."

Talent en passie

De technische ploeg in Carré is een mix van jong

en oud en varieert in leeftijd tussen de dertig en 'achterin de vijftig'. Jonge aanwas is er volgens Petter wel, maar in de praktijk weet je pas echt of het werk wat voor je is: "Je kunt het vak ook echt niet op school leren. Je hebt het of je hebt het niet, noem het een combinatie van talent en passie. We hebben hier wel regelmatig stagiaires rondlopen. Natuurlijk krijgen we hier heel veel aanbiedingen, maar we zijn wel selectief, anders blijf je aan

de gang. Soms heb je positieve uitschieters en die mogen dan inderdaad komen. Op een of andere manier zie ik dat meteen – als iemand de deurknop nog vastheeft dan weet ik al of het wat is of niet. De zogenaamde snuffelstages moet je sowieso niet te vaak hebben. Je moet wel mensen hebben die weten dat ze het écht willen."

Flexibiliteit

Petter gaat al ruim drie decennia mee in het wereldje en heeft naast de technische mogelijkheden natuurlijk ook de arbeidsomstandigheden en de sfeer zien veranderen. "Vroeger kwam je 's ochtends om negen uur binnen en 's avonds zag je wel weer hoe laat je naar huis ging. Dat kon net zo goed drie uur 's nachts zijn. Nu heb

je allerlei regelgeving en dat is op veel gebieden maar goed ook. Het vergt wel de nodige flexibiliteit, bijvoorbeeld wanneer het aankomt op roostering. We hebben ooit geprobeerd om dat steeds zes weken van te voren te doen. Niet veel later verschoof dat al naar vier weken en nu maak ik de roosters pas twee weken van te voren." Een veelgehoord geluid is dat de theaters meer en meer zijn verworpen tot 'fabrieken'. Petter beaamt dat: "Het is gewoon ook allemaal méér geworden. Als je vroeger Van Duin binnenkreeg, dat waren grote revues met echt veel werk, maar die kwamen dan 's ochtends om negen uur binnen. Eén jongen deed het licht, een ander deed het geluid, je had nog een toneelmeester die links en rechts hand- en spandiensten verleende en 's avonds draaide het dan gewoon. Tegenwoordig staan er trailers vol voor de deur, maar ik denk dat dit in de toekomst zal veranderen. Er gaat in mijn ogen minder gereisd worden, simpelweg omdat het door de drukte allemaal niet meer te vervoeren is."

"Ook de overgang van dag naar avond is mooi. Je ziet het theater langzaam maar zeker tot leven komen"

Veelzijdigheid

De tijd in Carré gaat snel volgens Petter: "Ik loop hier nu al lang rond, maar het vliegt voorbij omdat je altijd weer met andere dingen bezig bent. Nu zijn we alweer bezig met volgend jaar en zo ben je altijd in de weer met voorstellingen die eraan zitten te komen. Het gaat gewoon heel hard." Genieten van zijn vak doet hij echter nog altijd: "Ik denk dan ook dat dit het mooiste theater is om mijn functie in te mogen uitoefenen. Het mooiste van alles is nog om samen met een hele club mensen mooie dingen te creëren. Maar weet je wat soms nog mooier is? Weer een lege vloer na afloop. Dat je de hele dag bezig bent geweest, 's avonds 1600 mensen uit hun dak zijn gegaan, de

mensen vervolgens weer weg zijn en dat je een paar uur later nog eens kijkt en alles alweer leeg is. Dat is soms heel onwezenlijk, maar het blijft mooi. Ook de overgang van dag naar avond is mooi. Je ziet het theater langzaam maar zeker tot leven komen, met name als we vol zitten en dat is hier meestal wel het geval eigenlijk." De veelzijdigheid van Carré weet Petter nog altijd te bekoren: "Als we bijvoorbeeld een circus hebben, dan bouwen we in twee dagen tijd de zaal compleet om. De beesten staan dan onder de vloer en moeten in één keer de zaal in kunnen lopen, die is namelijk verhoogd. Daar maken we dus ook oplossingen voor. Je hebt dan echt een totaal ander gebouw en draait dan bijvoorbeeld in twee weken tijd een voorstelling of veertig. Die veelzijdigheid vind ik prachtig. Ook daarbij geldt weer dat het bizar is om te zien dat er na zo'n circus weer een compleet andere voorstelling gespeeld kan worden – dat is echt krankzinnig. Het enige dat dan overblijft van het circus is de lucht, want die dieren die ruik je nog wel even."